

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут воєнної історії

Кафедра суспільних наук

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОРЕКЦІЙНОЇ ПСИХОПЕДАГОГІКИ

Код ВКК 73

Рівень вищої освіти	магістр
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Статус дисципліни	вибіркова
Загальний обсяг	2 кредити ЄКТС (60 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Термін викладання	4 семестр (очна форма здобуття освіти); 3, 4 семестри (заочна форма здобуття освіти)
Мова навчання	українська, англійська

**Київ
2024**

Силабус розроблено на основі робочої програми навчальної дисципліни
“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОРЕКЦІЙНОЇ ПСИХОПЕДАГОГІКИ”.

Розробники силабусу (науково-педагогічні працівники, які беруть участь у викладанні навчальної дисципліни):

полковник Сергій ГРИЛЮК, начальник науково-дослідної лабораторії проблем філософії війни, історії військової педагогіки та культури кафедри суспільних наук навчально-наукового інституту воєнної історії, тел. 271-06-32.

Силабус навчальної дисципліни розглянутий на засіданні кафедри суспільних наук навчально-наукового інституту воєнної історії

Протокол від “30” серпня 2024 року № 1.

Начальник кафедри суспільних наук
Навчально-наукового інституту воєнної історії
полковник
“30” серпня 2024 року

Олег ХМІЛЯР

Обов'язки науково-педагогічних працівників, які беруть участь у викладанні навчальної дисципліни, і здобувача, який вивчає цю навчальну дисципліну

Науково-педагогічні працівники, які беруть участь у викладанні навчальної дисципліни, повинні сформулювати у слухачів спеціалізовані концептуальні знання з теорії та практики тренінгів з особистісного та професійного розвитку науково-педагогічного працівників, методів, форм й засобів підготовки та проведення тренінгів .

Консультації відбуваються щосереди, 15.00-17.00 (каб. 144/1, 138 в 1 навчальному корпусі, ННІВІ); on(off)-лайн-консультації через платформу дистанційного навчання в рамках навчальної дисципліни.

2. Анотація (передумови для вивчення дисципліни)

Передумовами вивчення навчальної дисципліни “Актуальні проблеми корекційної психопедагогіки” є опанування таких навчальних дисциплін: “Військове лідерство”, “Психологія вищої військової школи”, “Педагогіка вищої військової школи”, “Методика викладання у вищій військовій школі”, “Педагогічна майстерність викладача вищої військової школи”.

Навчальна дисципліна є вибірковою за бажанням слухача. Дисципліна досліджує проблеми спеціальної дефектологічної освіти, здійснюється порівняльний аналіз виявлених проблем щодо навчання тих, хто втратив зір, слух, кінцівки у дорослому віці, а також особливостями та способами психолого-педагогічної корекції, ознайомлення із сучасними тенденціями розвитку науки і корекційної освіти. Викладені загальні питання щодо психолого-педагогічної корекції осіб, які мають порушення зору, слуху, мовлення, порушення рухової сфери після кавітаційної травми, травматичних ампутацій в наслідок участі у бойових діях. Основну увагу зосереджено на практичних заняттях щодо індивідуальної корекції, *поведінкової та соціальної корекції*, Сімейне консультування. Психолого-педагогічне консультування. Корекції батьківсько-дитячих стосунків, корекції особистісного розвитку, тілесної психотерапії. кінезіологічної психокорекції, психотерапевтичної корекції засобами творчого самовиразу та арт-терапії.

3. Структура навчальної дисципліни

(очна форма здобуття освіти)

№ з/п	Всього годин	з них		Півріччя (курс навчання), номери та назва тем
		Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5
	60	30	30	II півріччя 2 курсу
1.	30	16	14	Тема 1. Теоретичні засади корекційної педагогіки та інклюзивної освіти
2.	27	12	15	Тема 2. Особливості проведення педагогічної психокорекції
3.	3	2	1	Залік
Всього за навчальну дисципліну	60	30	30	Л – 2 год., С- 4 год., ПЗ – 20 год., індивідуальне завдання – 2 год.; залік – 2 год.

(заочна форма здобуття освіти)

№ з/п	Всього годин	з них		Півріччя (курс навчання), номери та назва тем
		Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5
	60	16	44	2 курс
	13	8	5	3 настановчий збір
1.	13	8	5	Тема 1. Теоретичні засади корекційної педагогіки та інклюзивної освіти
2.	34		34	3 міжзборовий період
3.	12		12	Тема 1. Теоретичні засади корекційної педагогіки та інклюзивної освіти
4.	22		22	Тема 2. Особливості проведення педагогічної психокорекції
	13	8	5	Підсумково-випускний збір
5.	10	6	4	Тема 2. Особливості проведення педагогічної психокорекції
6.	3	2	1	Залік
Всього за навчальну дисципліну	60	16	44	Л – 2 год., ПЗ – 20 год., З – 2 год.

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено індивідуальне завдання: контрольна робота – “Розроблення тренінгу особистісного зростання та професійної компетентності дорослих”.

4. Система оцінювання (форми поточного та підсумкового контролю та засобів діагностики результатів навчання)

Впродовж навчання проводяться такі види контролю:

Вид контролю	Призначення
Поточний контроль	Проводиться науково-педагогічним працівником, який проводить навчальне заняття з метою перевірки готовності слухачів до заняття, забезпечення зворотного зв'язку та управління навчальною мотивацією слухачів.
Тематичний	Проводиться з метою перевірки ефективності формування знань, умінь, навичок слухачів, використання їх на практиці, стимулювання навчальної діяльності слухачів, формування у них прагнення до самоосвіти при вивченні конкретної теми. Дозволяє вимагати від слухачів самостійної конструктивної діяльності, а також виявити взаємозв'язки з іншими навчальними дисциплінами освітньо-професійної програми.
Самоконтроль	Призначений для самостійної перевірки слухачами, ступеня засвоєння навчального матеріалу з навчальної дисципліни (теми, заняття).
Підсумковий	Проводиться по закінченні навчальної дисципліни з метою перевірки ступеня засвоєння навчального матеріалу та набуття освітніх та професійних компетентностей слухачами відповідно до навчального плану та робочої програми навчальної дисципліни.

Формами контролю знань є: усне опитування, спостереження за діяльністю слухачів, письмовий, практичний.

Поточний контроль проводиться під час усіх видів занять у формах: усного опитування, письмової експрес-літучки, спостереження за діяльністю слухачів. Засоби поточного контролю: контрольні питання, індивідуальні завдання.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання на кафедрі та в університеті загалом складається із суми балів, отриманих за виконання індивідуальних завдань, участі в обговоренні навчальних питань, контрольних заходів тощо (передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та планами навчальних занять) за 100-бальною шкалою та національною шкалою і становить:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Рівень навчальних досягнень
	для екзамену (заліку), курсового проєкту (роботи), захисту військового стажування, навчальної практики за військовим спрямуванням	
90 - 100	5 (відмінно)	"відмінно"
80 - 89	4 (добре)	"дуже добре"
65 - 79		"добре"
55 - 64	3 (задовільно)	"задовільно"
50 - 54		"достатньо"
1 - 49	2 (незадовільно)	"незадовільно", з можливістю повторного складання

5. Політика кафедри (університету, інституту, курсу)

Система вимог науково-педагогічних працівників перед здобувачами освіти щодо:

Академічної доброчесності

а. Здобувачі освіти під час вивчення навчальної дисципліни повинні керуватися Кодексом про академічну доброчесність в університеті, затвердженого наказом начальника Національного університету оборони України від 22 березня 2022 року № 99;

б. У випадку виявлення порушення слухачем правил, зазначених у Кодексі про академічну доброчесність в університеті, науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд вченої ради навчально-наукового інституту воєнної історії питання щодо доцільності подальшого навчання слухача в Національному університеті оборони України.

Комунікації

с. Здобувачі освіти повинні вчасно представляти (розміщати на платформі дистанційного навчання) виконані завдання, визначені науково-педагогічними працівниками під час навчальних занять. У випадку неможливості своєчасного виконання завдання здобувач повинен завчасно повідомити про це науково-педагогічного працівника із зазначенням причин, які завадили виконанню.

д. По завершенню вивчення кожної теми, а також наприкінці вивчення навчальної дисципліни здобувач проходить анкетування на платформі дистанційного навчання з метою виявлення переваг і недоліків навчального матеріалу, методики викладання тощо.

Перескладання поточного та підсумкового контролю

е. Перескладання **поточного** контролю здійснюється здобувачем у випадку отримання ним оцінки "незадовільно" з можливістю повторного складання (1-49 балів), або у разі, коли здобувач бажає покращити попередні результати складання поточного контролю.

ф. Якщо слухач тричі протягом вивчення навчальної дисципліни під час складання **поточного** контролю отримав оцінку "незадовільно", то науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд вченої ради інституту питання про доцільність навчання даного здобувача у

Національному університеті оборони України.

g. Перескладання **підсумкового** контролю здійснюється у випадку отримання здобувачем оцінки “незадовільно” з можливістю повторного складання (1-49 балів).

h. Якщо здобувач під час перескладання **підсумкового** контролю вдруге отримав оцінку “незадовільно”, то науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд засідання кафедри питання про надання можливості даному здобувачу повторного перескладання підсумкового контролю. На повторне перескладання до складу комісії залучаються представники керівництва навчально-наукового інституту воєнної історії.

i. Якщо здобувач під час другого повторного перескладання **підсумкового** контролю втретє отримав оцінку “незадовільно”, то науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд вченої ради **інституту** питання про доцільність навчання здобувача у Національному університеті оборони України. У разі прийняття рішення про наступне перескладання, до складу комісії залучаються заступник начальника університету з навчальної роботи, або представники науково-методичного центру організації та провадження освітньої діяльності університету.

j. Якщо здобувач під час третього повторного перескладання підсумкового контролю знову отримав оцінку “незадовільно”, то науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд вченої ради **університету** питання, щодо доцільності подальшого навчання здобувача у стінах Національного університету оборони України.

k. Якщо за результатами складання **підсумкового** контролю здобувач отримав **позитивну** оцінку (50-99 балів), перескладання **не допускається**.

Оскарження результатів оцінювання

l. Якщо здобувач переконаний у тому, що під час поточного чи підсумкового контролю його оцінка була занижена науково-педагогічними працівниками, він має право у той же день звернутися до начальника кафедри з проханням про перескладання. У цьому разі начальник кафедри повинен очолити комісію, до якої входить голова попередньої комісії (науково-педагогічний працівник), який брав участь у проведенні поточного чи підсумкового контролю.

m. Якщо здобувач переконаний у тому, що під час перескладання поточного чи підсумкового контролю його оцінка була вдруге занижена комісією кафедри, то він має право в той же день звернутися до начальника навчально-наукового інституту воєнної історії з проханням про перескладання. У цьому разі начальник інституту повинен очолити роботу комісії, до якої також входить начальник кафедри суспільних наук.

n. Якщо здобувач переконаний у тому, що під час повторного перескладання поточного чи підсумкового контролю його оцінка була втретє занижена вже комісією інституту, то він має право у той же день звернутися до заступника начальника університету з навчальної роботи з проханням про перескладання. У цьому разі заступник начальника університету з навчальної роботи повинен призначити дату перескладання, склад комісії, до якої

входитимуть начальник навчально-наукового інституту воєнної історії, кафедри суспільних наук, представники науково-методичного центру організації та провадження освітньої діяльності, та за можливості очолити роботу зазначеної комісії.

Відвідування навчальних занять

Здобувач повинен вчасно прибувати на заняття та бути на своєму навчальному місці не пізніше, ніж за 1 хв до початку заняття. Система вимог науково-педагогічних працівників перед здобувачами освіти щодо:

Академічної доброчесності

о. Здобувачі освіти під час вивчення навчальної дисципліни повинні керуватися Кодексом про академічну доброчесність в університеті, затвердженого наказом начальника Національного університету оборони України від 22 березня 2022 року № 99;

р. У випадку виявлення порушення слухачем правил, зазначених у Кодексі про академічну доброчесність в університеті, науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд вченої ради навчально-наукового інституту воєнної історії питання щодо доцільності подальшого навчання слухача в Національному університеті оборони України.

Комунікації

q. Здобувачі освіти повинні вчасно представляти (розміщати на платформі дистанційного навчання) виконані завдання, визначені науково-педагогічними працівниками під час навчальних занять. У випадку неможливості своєчасного виконання завдання здобувач повинен завчасно повідомити про це науково-педагогічного працівника із зазначенням причин, які завадили виконанню.

г. По завершенню вивчення кожної теми, а також наприкінці вивчення навчальної дисципліни здобувач проходить анкетування на платформі дистанційного навчання з метою виявлення переваг і недоліків навчального матеріалу, методики викладання тощо.

Перескладання поточного та підсумкового контролю

s. Перескладання **поточного** контролю здійснюється здобувачем у випадку отримання ним оцінки “незадовільно” з можливістю повторного складання (1-49 балів), або у разі, коли здобувач бажає покращити попередні результати складання поточного контролю.

t. Якщо слухач тричі протягом вивчення навчальної дисципліни під час складання **поточного** контролю отримав оцінку “незадовільно”, то науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд вченої ради інституту питання про доцільність навчання даного здобувача у Національному університеті оборони України.

u. Перескладання **підсумкового** контролю здійснюється у випадку отримання здобувачем оцінки “незадовільно” з можливістю повторного складання (1-49 балів).

v. Якщо здобувач під час перескладання **підсумкового** контролю вдруге отримав оцінку “незадовільно”, то науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд засідання кафедри питання про надання

можливості даному здобувачу повторного перескладання підсумкового контролю. На повторне перескладання до складу комісії залучаються представники керівництва навчально-наукового інституту воєнної історії.

в. Якщо здобувач під час другого повторного перескладання **підсумкового** контролю втретє отримав оцінку “незадовільно”, то науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд вченої ради **інституту** питання про доцільність навчання здобувача у Національному університеті оборони України. У разі прийняття рішення про наступне перескладання, до складу комісії залучаються заступник начальника університету з навчальної роботи, або представники науково-методичного центру організації та провадження освітньої діяльності університету.

х. Якщо здобувач під час третього повторного перескладання підсумкового контролю знову отримав оцінку “незадовільно”, то науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд вченої ради **університету** питання, щодо доцільності подальшого навчання здобувача у стінах Національного університету оборони України.

у. Якщо за результатами складання **підсумкового** контролю здобувач отримав **позитивну** оцінку (50-99 балів), перескладання **не допускається**.

Оскарження результатів оцінювання

з. Якщо здобувач переконаний у тому, що під час поточного чи підсумкового контролю його оцінка була занижена науково-педагогічними працівниками, він має право у той же день звернутися до начальника кафедри з проханням про перескладання. У цьому разі начальник кафедри повинен очолити комісію, до якої входить голова попередньої комісії (науково-педагогічний працівник), який брав участь у проведенні поточного чи підсумкового контролю.

аа. Якщо здобувач переконаний у тому, що під час перескладання поточного чи підсумкового контролю його оцінка була вдруге занижена комісією кафедри, то він має право в той же день звернутися до начальника навчально-наукового інституту воєнної історії з проханням про перескладання. У цьому разі начальник інституту повинен очолити роботу комісії, до якої також входить начальник кафедри суспільних наук.

bb. Якщо здобувач переконаний у тому, що під час повторного перескладання поточного чи підсумкового контролю його оцінка була втретє занижена вже комісією інституту, то він має право у той же день звернутися до заступника начальника університету з навчальної роботи з проханням про перескладання. У цьому разі заступник начальника університету з навчальної роботи повинен призначити дату перескладання, склад комісії, до якої входять начальник навчально-наукового інституту воєнної історії, кафедри суспільних наук, представники науково-методичного центру організації та провадження освітньої діяльності, та за можливості очолити роботу зазначеної комісії.

Відвідування навчальних занять

Здобувач повинен вчасно прибувати на заняття та бути на своєму навчальному місці не пізніше, ніж за 1 хв до початку заняття.

6. Анкетування

Анкета з оцінювання якості викладання навчальної дисципліни та надання відгуків про науково-педагогічних працівників буде запропонована після складання заліку.

7. Очікувані результати навчання

За результатами вивчення навчальної дисципліни “Актуальні проблеми корекційної психопедагогіки” слухачі повинні набути сукупність спеціальних компетентностей

Компетентності (за фахом)	СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості слухачів (курсантів, студентів) у плануванні та реалізації освітнього процесу у вищому військовому навчальному закладі.
Програмні результати навчання (за фахом)	РН 7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.
	РН 11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна (базова)

1. Андрушко Я. С. Психокорекція: навч.-метод. посібник / Я. С. Андрушко. – Львів: ЛьвДУВС, 2017. – 212 с.
2. Лук'янова Л.Б., Аніщенко О. В., Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України Освіта дорослих в Україні: нові можливості для розвитку педагогічної науки і практики.
3. Осика О.В., Осика К.С. Теорія і практика психокорекційної роботи. Навчальний посібник. – Слов'янськ, 2016.- 111 с.
4. Психологія травмуючих ситуацій: лекційний курс та інструктивно-методичні матеріали: навчально-методичний посібник для здобувачів другого (магістерського рівня) спеціальності 053 «Психологія»/ укладачі: О.А.Резнікова.-Слов'янське: ДВНЗ ДДПУ, 2016. – 135 с.
5. Психокорекційна педагогіка. Навчальний посібник: Хрестоматія / За ред. В. М. Синьова. – В 2-х томах. Том 1. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – 560 с.
6. Теорія і практика психологічної допомоги та реабілітації: підручник / колектив авторів; за заг. ред. В. Осьодла. – К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. – 460 с.
7. Олійник Л.М. Психодіагностика і корекція: навчально-методичний посібник з практичної психології. – Миколаїв: ПП «Принт-Експрес», 2017. – 218 с.
8. Практичний довідник для людей, цивільних та військових, які отримали інвалідність внаслідок війни • 2023 КНИГА 1 Центр реадптації та

реабілітації «ЯРМІЗ»

Київ 2023

Режим доступу: <https://drive.google.com/drive/folders/1hIvuN969KGUwgvv0UYFpkOA55v1izB71?fbclid=IwAR34265nsRfg3mBFzMa5K5H54fXcHuHOak2XTxmaq0WSNIGPZ379FEnLOpY> звернення 23.07.2024

9. Практичний довідник для людей, цивільних та військових, які отримали інвалідність внаслідок війни • 2023 КНИГА 2 Центр реадаптації та реабілітації «ЯРМІЗ» Київ 2023 Режим доступу: <https://drive.google.com/drive/folders/1hIvuN969KGUwgvv0UYFpkOA55v1izB71?fbclid=IwAR34265nsRfg3mBFzMa5K5H54fXcHuHOak2XTxmaq0WSNIGPZ379FEnLOpY> звернення 23.07.2024

10. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція. Модульно-рейтинговий курс: Навчальний посібник. — К: ВД «Професіонал», 2005. — 656 с.

Допоміжна

1. Марчук А. В. Андрагогіка : навч. посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 300 с

2. Маніфест про навчання дорослих у XXI столітті.

3. Методичні рекомендації дії групи спостереження за суїцидальною поведінкою військовослужбовців. Головне управління морально-психологічного забезпечення Збройних сил України спільно з головним військово-медичним управлінням. Київ. 2019. 50 с.

4. Блінов О. А. Соціально-психологічні основи реабілітації в соціальній роботі: практикум. К.: НАУ, 2013. 80 с. 32

5. Блінов О. А. Бойова психічна травма : монографія. Київ : Талком, 2019. 700 с.

6. Олена Вінсент "Промінь змін" <https://life.pravda.com.ua/columns/2022/06/30/249354/>

7. Практикум з психотерапії та психокорекції : навчально-методичні рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня магістра факультету психології, політології та соціології) [Електронне видання]. / М. А. Крюкова, А. Ф. Лісовенко; кафедра психології НУ «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2020. – 40 с. – Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/13459>

8. Психологічна стійкість воїна. Зоран Комар. Київ 2017. – 184 с.

9. Європейський Союз – Україна: освіта дорослих: збірник матеріалів Форуму до Міжнародних днів освіти дорослих в Україні (м. Київ, 4-6 листопада 2014 р.) [колектив авторів]. – К.; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2015. – 200 с.